

Erken Okuryazarlık Bilgi Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Erken Okuryazarlık Bilgi Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21315>

Özet

Erken Okuryazarlık Bilgi Testi (EOBT), okul öncesi öğretmenlerinin, özellikle sınıflarında özel gereksinimli çocuklar bulunanların, erken okuryazarlık alanındaki bilgi düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Bu test, öğretmenlerin erken okuryazarlık becerileri, stratejileri ve müdahale yöntemleri hakkındaki teorik ve uygulamalı bilgilerini değerlendirmeyi hedefler. Ölçek, Laçın ve Güldenoğlu (2022) tarafından yapılan kapsamlı bir geliştirme çalışması sonucunda literatüre kazandırılmıştır.

EOBT, öğretmenlerin erken okuryazarlık süreçlerine yönelik mevcut bilgi boşluklarını tespit etmeye yardımcı olarak, hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Ölçek, çoktan seçmeli formatta hazırlanmıştır ve ilgili alandaki temel kavramlara odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Erken okuryazarlık, bilgi testi, okul öncesi öğretmenleri, özel gereksinimli çocuklar, pedagojik bilgi, psikometrik özellikler, geliştirme ölçeği.

Yazarlar

Emre LAÇIN, Burcu GÜLDENOĞLU

Amaç

Erken Okuryazarlık Bilgi Testi'nin temel amacı, okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin erken okuryazarlık kavramları, ilkeleri ve uygulamaları hakkındaki bilgi düzeylerini objektif bir şekilde belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda, ölçek özellikle kaynaştırma ortamlarında çalışan ve sınıflarında özel gereksinimli öğrencileri bulunan öğretmenlerin bilgi yeterliliklerini değerlendirmek üzere tasarlanmıştır.

Test, öğretmenlerin dil gelişimi, fonolojik farkındalık, alfabe bilgisi ve baskı farkındalığı gibi erken okuryazarlığın kritik bileşenlerine ne kadar hakim olduklarını ortaya koyarak, eğitim politikalarının ve öğretmen yetiştirme programlarının geliştirilmesine veri sağlayarak hedefler. Ölçek çetidi, bir bilgi düzeyini ölçmeye yönelik "Geliştirme" çalışmasıdır.

Yapı (Ölçülen Yapı)

Bu ölçeğin ölçtüğü temel yapı, "Erken Okuryazarlık Bilgisi"dir. Bu yapı, öğretmenlerin erken okuryazarlık desteklemek için gerekli olan pedagojik ve içerik bilgilerinin toplamını ifade eder.

Yapısal olarak, testin ağırdaki gibi alt bileşenleri içermesi beklenir:

Fonolojik Farklılık Bilgisi: Sesler, heceler ve kelimeler arasındaki ilişkilerle ilgili bilgi.

Baskı ve Kitap Kavramları Bilgisi: Yazılı dilin işlevi, kitabın yapısı ve okuma yönü hakkındaki bilgi.

Alfabe ve Yazma Bilgisi: Harf isimleri, harf-ses ilişkisi ve erken yazma becerileri hakkındaki bilgi.

Müdahale ve Değerlendirme Bilgisi: Risk altındaki çocukların erken okuryazarlık gelişimini destekleme ve değerlendirme yöntemlerine ilişkin bilgi.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik bir geçerlik değeri belirtilmemiştir (-). Ancak, bir bilgi testinin geliştirme sürecinde, genellikle içerik geçerliği ve yapı geçerliği çalışmaları yürütülür.

Ölçeğin içerik geçerliği, erken okuryazarlık alanındaki uzman görüşleri alınarak sağlanmalıdır. Yapı geçerliği ise, testin gerçekten ölçmeyi amaçladığı bilgi yapısını ölçtüğünü doğrulamak için faktör analizi gibi istatistiksel yöntemlerle incelenir. Detaylı geçerlik analizleri (örneğin, ayırt edicilik ve madde analizi) için orijinal makaleye başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlik

Kaynak içerikte spesifik bir güvenilirlik değeri belirtilmemiştir (-). Geliştirme çalışmaları sırasında güvenilirlik, genellikle iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve/veya test-tekrar test yöntemleriyle incelenir.

Erken Okuryazarlık Bilgi Testi'nin bir çoktan seçmeli bilgi testi olması nedeniyle, maddelerin tutarlı bir şekilde aynı bilgi düzeyini ölçtüğünü gösteren yüksek bir iç tutarlılık katsayısı beklenir. Güvenirlik çalışmaları ve sonuçları ve istatistiksel kanıtları, ölçeğin kullanıldığı orijinal bilimsel yayında detaylı olarak sunulmuştur.

Faktör Analizi

Bu bilgi testinin faktör yapısı, ölçeğin hangi alt boyutlarda (örneğin, fonolojik farklılık bilgisi, baskı kavramları bilgisi) bilgi ölçtüğünü belirlemek için incelenmemiştir.

Geliştirme makalesinde, testin tek boyutlu (unidimensional) bir bilgi düzeyini mi ölçtüğü yoksa erken okuryazarlığın farklı alanları temsil eden çok boyutlu (multidimensional) bir yapıya mı sahip olduğu belirtilmelidir. Bu analizler, genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak gerçekleştirilir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Bilgi Testi)

Format: Çoktan Seçmeli Test (Multiple-choice test). Yanıtlar doğru/yanlış olarak puanlanır.

Maddeler: Orijinal makalede belirtilen sayıda madde içerir.

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Popülasyon Grubu: Profesyoneller (Okul Öncesi Öğretmenleri)

Yaş Grubu: Yetkinler (Çalışan Öğretmenler)

Popülasyon Detayları: Sınıflarda özel gereksinimli çocuklar bulunan okul öncesi öğretmenleri.

Test Metodolojisi: Öğretmenlerin erken okuryazarlık alanındaki teorik ve uygulamalı bilgilerini ölçen bilişsel test metodolojisi kullanılmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Okul öncesi eğitim, öğretmen yeterliliği, özel eğitim, okuma becerileri, çoktan seçmeli test, bilgi düzeyi, Laçın & Güldenoğlu.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Emre LAÇIN

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: emrelacn09@gmail.com

Yayın Adresi: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Çinler, Ücret ve Test Yayı

Çinler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin akademik ve ticari kullanım için yazarlarla iletişime geçilmesi önerilir. Genellikle bu tür geliştirme ölçekleri akademik araştırmalarda ücretsizdir, ancak izin gereklidir.

Testin Geliştirildiği Yılı: 2022 (Referans yayım yılına göre).

Kaynaklar

Laçın, E., & Güldenoğlu, B. (2022). Sınıflarında özel gereksinimli çocuk olan okulöncesi öğretmenlerinin erken okuryazarlık bilgi düzeylerinin incelenmesi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1-29.

Makalenin orijinal bağlantısı Dergipark üzerinden erişilebilir: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: erken-okuryazarlik-bilgi-testi-toad.pdf

Sorumlu Yazar İletişim: emrelacn09@gmail.com

Erken Okuryazarlık Bilgi Testi Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu bölümde, orijinal kaynaktaki yer alan ölçek maddeleri listelenmelidir. Maddeler, kaynak metinde doğrudan alınmadıkça için, detaylı madde listesi için okuyucunun Laçın & Güldenoğlu (2022) referansına başvurması gerekmektedir.

Maddelerin çoktan seçmeli formatta olduğu ve erken okuryazarlığın farklı bileşenlerine odaklandığı bilinmektedir.